

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:
Pf.II.20.094/2024/4.

A felperes:

(felperes neve) ((címe))

A felperes képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda (iroda címe.; ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd)

Az alperesek:

(I. r. alperes neve) Szerkesztősége ((I. és II. r. alperes székhelye)) I. rendű

(II. r. alperes neve). ((I. és II. r. alperes székhelye)) II. rendű

Az alperesek képviselője:

Kókai Ügyvédi Iroda ((iroda 2. címe).; ügyintéző: dr. Kókai Gábor ügyvéd)

A per tárgya:

sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

(település neve)-i Törvényszék 16.P.20.156/2024/11.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

alperes, 16.P.20.156/2024/13.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.240 (tizenötezer-kettőszáznegyven) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – 48.000 (negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség az e határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes – aki a (párt neve) Párt országgyűlési képviselője – 2023. december 5-én írásban megkereste a (X) Vármegyei Kormányhivatal Közlekedési Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztálya (a továbbiakban: Hatóság), valamint a (település neve)-i Városrendészet (a továbbiakban: Városrendészet) vezetőjét, (vezető neve)ot, mert számos lakossági megkeresést kapott a (település neve)-i polgároktól, amelyek szerint a Hatóság több gépjármű üzemeltetőjét arra kötelezte, hogy műszaki vizsgát elvégzése céljából gépjárműveikkel jelenjenek meg a vizsgaállomáson. Tájékoztatást kért a címzettektől, hogy a Városrendészet munkatársai mely jogszabály alapján járnak el, amikor fotókat készítenek az általuk gyanúsaként vélt gépjárművekről és a Hatóság részére továbbítják azokat. Érdeklődött, milyen műszaki felkészültség, vagy képzés teszi a Városrendészet munkatársait kompetenssé arra, hogy képesek legyenek megítélni a szabálytalanságokat, továbbá milyen esetekben és mely jogszabály alapján működik együtt a Városrendészet a Hatósággal. További kérdések mellett közölni kérte az autósokkal szembeni eljárások okát.

[2] A felperes az Országgyűlés 2023. december 13-i ülésnapján napirend utáni felszólalásában beszélt a témáról:

„Nagyon sokan kerestek meg autós körökből, hogy a (település neve)-i nemzeti közlekedési hatóságtól kaptak egy szívhez szóló levelet, hogy beidézik őket és az autójukat egy rendkívüli műszaki felülvizsgálatra. Amikor megpróbáltunk utána járni, hogy mi ennek az oka, miért csinálják ezt, teljesen random módon, ami nem jellemző az amúgy is túlterhelt vizsgabázisokra, nagyon sok dokumentumon, amit elküldtek nekem az autós kollégák, ezúton köszönöm nekik, hogy a (település neve)-i Városrendészet, mint bejelentő, feljelentő szerepel, közérdekű bejelentést tett az NKH-nál, hogy szerintük az autó nem felel meg a közlekedés feltételeinek.

Nagyon sok autóstól bekértem a képet, megnéztem a JSZP-ben a Járműszolgáltatási Platformban a gépjárművekről a képeket, egy sem lepukkant, lerohadt autó, teljesen normális állapotúak. Amikor felhívtam a tulajdonosokat, ők elmondták, hogy az ő autójukat parkolás közben fényképezték le, a házuk előtt fényképezték le és mindenféle okkal hívták be őket nem megfelelő felni, úgy, hogy aki lefényképezte, semmi szaktudása nem volt arra, hogy az autón váltóméret az a felni. Matrica van a hátsó szélvédőn, amiről tudjuk, hogy tilos, de szinte sehol nem büntetnek érte. Mi ez, ha nem az autósok üldözése, és mi ez, ha nem az autósok vizsgálása.

Úgyhogy küldtem egy levelet a (település neve)-i Városrendészetnek, küldtem egy levelet a (település neve)-i Nemzeti Közlekedési Hatóságnak elektronikus úton. Várom válaszukat, ezt szeretném tisztázni. És úgy döntöttem, hogy a Belügyminiszter Úr is fog kapni egy levelet, hogy tisztázzam azt, hogy milyen alapon működik ez a feljelentgetős rendszer... Ha a hatóságok végzik a munkájukat, a Nemzeti Közlekedési Hatóság Szakemberei, nem a Városrendészet emberei megállítanak egy autót, ellenőrzik az autót, vagy a rendőrség szakemberei, és az autó nem megfelelő vagy gyanítják, hogy teljesen normális, mindenki azt mondta, ha behívják egy műszaki felülvizsgálatra. De kérem, a ház előtt parkoló, a bevásárlóközpontnál parkoló autókat, az akárhogy lefényképezett autókat behívni, ezt dokumentumban leírni, mert leírták, hogy a (település neve)-i Városrendészet követte el, majd később már finomították, közérdekű bejelentés alapján, ami szintén az 50-es évekre jellemző, hogy így vegzáljanak embereket, ez abszolút nem normális”.

[3] (vezető neve) a felperes parlamenti felszólalása kapcsán 2023. december 21-én sajtótájékoztatót tartott, amelynek kezdetén levetítették a felperes parlamenti felszólalásáról készült videofelvételt. A felszólalás írásos kivonata, illetve a felperes kérdéseit tartalmazó levél a sajtó képviselői számára nem volt elérhető.

[4] Az alperes a sajtótájékoztató napján „[a]z (....)” címmel cikket jelentetett meg (I. r. alperesi hírportál) internetes hírportálon az alábbi tartalommal:

„A szabálytalanul felszerelt gépjárművek ellenőrzését és közlekedés-felügyeleti vizsgára küldését is nehezményezte (felperes neve) országgyűlési képviselő a december 13-i napirend utáni felszólalásában. A (párt neve) honatyához csak a feltehetően éjszaka (település neve) útjain rallizó autósok panaszai jutottak el, a Városrendészet információit már nem várta meg.

A (település neve)en a bevásárlóközpontok parkolójában és az utcán lefotózott szabálytalanul átalakított járművek tulajdonosainak panaszai alapján emelt szót a városrendészek ellen (felperes neve) (párt neve) országgyűlési képviselő a parlamentben. (felperes neve) nehezményezte és az autósok felesleges meghurcolásaként jellemezte beszédében a szabálytalanul átalakított autók bejelentését és újbóli vizsgáztatását, tudtuk meg ma a (település neve)-i Városrendésztől. A képviselő mindezt december 13-i, napirend utáni felszólalásában úgy tette meg, hogy meg sem várta a (település neve)-i Városrendészet válaszát. Pedig érdemes lett volna. Kiderült, a képviselő az esténként (település neve) útjain versenyző, folyamatosan életveszélyt okozó sofőrök mellett kampányol, a valóságnak csak egy részét ismertetve.

A Városrendészet sajtóreggelen reagált a vádakra. (vezető neve) az intézmény vezetője elmondta, köszönhetően a város által létrehozott közbiztonsági egyeztető fórumnak, (település neve)en megtalálták a randalírozók elleni fellépés hatékony formáit. Ennek részeként este 22:00 után 30 km/óra-ra korlátozták a kiskörúton a megengedett sebességet, a rendőrök több ízben mérték a sebességet is és a szabálytalankodó autósok gépjárműveit is célba vették ellenőrzéseikkel.

Jellemző módon, azokat a gépjárműveket érintette ez az intézkedés, amelyek részt vettek az illegális gyorsulási versenyeken. Én azt gondolom, hogy ha a képviselő úr megvárta volna az írásos választ, amelyet az általa feltett kérdésekre tettem, akkor ez a felszólalás talán másként hangzott volna el. Ő azonban a választ, amely részletesen számot adott az intézkedés-sorozatról, és annak jogszerűségéről, nem várta meg és így tette meg ezt a felszólalását, ami hangsúlyom, nagyon sértő a Városrendészet munkatársaira és személyemre vonatkozóan is – mondta (vezető neve) a (település neve)-i Városrendészet vezetője.

(vezető neve) hozzátette, a jogszabályok szerint közlekedőknek semmilyen retorziótól nem kell félniük. A versenyzők ezzel szemben a legminimálisabb közlekedési szabályokat sem tartották be. Az azonban egyértelmű, hogy az intézkedések meghozták az eredményt, az illegális versenyek megszűntek a belvárosban.”

[5] A felperes jogi képviselője közreműködésével 2024. január 11-én helyreigazítási kérelmet juttatott el az I. rendű alpereshez a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdése szerint és az alábbi helyreigazítás öt napon belüli közzétételét kérte:

„A 2023. december 21-én „Az (....)” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy (felperes neve) nehezményezte szabálytalanul felszerelt gépjárművek ellenőrzését és közlekedési vizsgára küldését a 2023. december 13-i parlamenti felszólalásában.

Valótlanul állítottuk, hogy (felperes neve) a parlamentben szabálytalanul átalakított járművek tulajdonosainak panaszai alapján emelt szót a (település neve)-i városrendészek ellen.

Valótlanul állítottuk továbbá, hogy (felperes neve) a felszólalásával a (település neve) utcáin illegálisan versenyzőket akarta megvédeni.”

[6] Az I. rendű alperes a helyreigazítási kérelemnek nem tett eleget.

A kereset és az ellenkérelem

[7] A felperes keresetében az I. rendű alperest helyreigazító közlemény 5 napon belül történő közzétételére kérte kötelezni a (I. r. alperesi hírportál) portálon a sérelmezett cikk címe alatt, a szöveg előtt elhelyezve, amíg a cikk a honlapon található, de legalább 30 napig. A portál kezdő oldalán 24 órán keresztül elérhető módon önálló hírként, „Helyreigazítás az „(....)” című cikk miatt” címmel igényelte felhívás közzétételét azzal, hogy arra kattintva legyen elérhető a helyreigazító közlemény. A helyreigazító közlemény szövegét a pert megelőzően az I. rendű alpereshez intézett levelében megfogalmazottakkal azonos módon kérte meghatározni. A II. rendű alperest 83.820 forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

[8] Jogalapként az Smtv. 12. § (2) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) 496. § (1) bekezdésére hivatkozott.

[9] Érvelése szerint a cikkben az I. rendű alperes valótlan tényeket állított, ezért helyreigazításra jogosult.

[10] Valótlan tény, hogy az illegális versenyzőket akarta megvédeni, valamint hogy parlamenti felszólalásában a szabálytalanul felszerelt gépjárművek ellenőrzését és közlekedés-felügyeleti vizsgára küldését nehezményezte. Valótlan tényállítás az is, hogy a szabálytalanul átalakított járművek tulajdonosainak panasza alapján emelt szót a (település neve)-i városrendészek ellen. Úgy vélte, hogy az I. rendű alperes a felszólalás szövegét a formális logika szabályaival nem összeegyeztethető módon értelmezve tárta az olvasók elé. Alapvető sajtóetikai és jogi szabályokat sértett azzal, hogy annak tényleges szövegét nem ismertette az olvasókkal és a sajtótájékoztatóról való tudósítás kapcsán sem kereste meg a felperest.

[11] Állította, parlamenti felszólalásában szó sem volt arról, hogy az illegális autóversenyzőket kívánta volna megvédeni, illetőleg a szabálytalanul felszerelt gépjárművek ellenőrzését és vizsgára küldését nehezményezte volna, és nem is az így átalakított járművek tulajdonosainak panaszai alapján szólalt fel. A vizsgálat pontos tartalma pedig, nevezetesen hogy az közlekedési vagy közlekedés-felügyeleti, esetlegesen egyéb, a helyreigazítási kérelem szempontjából lényegtelen. Kérte a II. rendű alperes perköltségben marasztalását.

[12] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[13] Rámutattak, a cikk „a közlekedés-felügyeleti vizsgára küldés” kifejezést használta, ezzel szemben a felperes által megjelölt „közlekedési vizsga” mint intézkedési forma nem létezik, ezért – a kért helyreigazítás első pontja és a cikk tartalma közötti ellentmondás miatt – helyreigazításnak nincs helye. A felperes által kifogásolt mondatok pedig nem újságírói tevékenység eredményei, hanem a Városrendészet vezetőjének véleményét, bírálatát adják vissza. Megítélésük szerint a cikk megfelel a valósághű tájékoztatás kötelezettségének: a sajtótájékoztatón elhangzottakat szöveghűen tükrözi. Hangsúlyozták, az érintettek közéleti személyek és a vita közügyet érint. Megjegyezték, hogy a (2 db további hírportál neve) internetes hírportálokon hasonló tartalmú cikkek jelentek meg, ami igazolja a sajtótájékoztatón elhangzottak szöveghű közlését.

[14] A sajtónak a közügyek vitájához tartozó információk terjesztésében való felelőssége és a média tájékoztatási kötelezettsége kapcsán – a 3217/2020. (VI.19.) AB határozatra utalva – lényegesnek tartották, hogy a közéleti szereplők sajtótájékoztatójáról való tudósítás során

nem a saját véleményüket tárják a nyilvánosság elé. Ilyen esetben másként ítélendő meg a sajtó felelőssége a közéleti szereplők valótlan tényállításaiért, mint amikor a médiatartalmat a sajtó a saját elképzelései szerint határozza meg. Mivel a sajtótájékoztató indokát, illetve a cikk témáját a közéleti szereplők kiemelt érdeklődésre számottartó, helyi közügyet érintő véleményeltérése adta, a közéleti szereplők tőrési kötelezettsége lényegesen tágabb, a sajtónak pedig nem feladata a vélemények közti ellentmondás feloldása.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett (I. r. alperesi hírportál) internetes hírportálon a jogerőre emelkedéstől számított 5 napon belül tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt az eredeti cikkel azonos betűtípus és betűméret alkalmazásával, kommentár nélkül oly módon, hogy a helyreigazítás az eredeti (...) linken a cím alatt, a lead (bevezető) felett közvetlen elérhető módon legalább 30 napig, ezt követően pedig mindaddig, amíg az eredeti cikk hozzáférhető, továbbá a hírportál kezdő oldalának elején ugyanilyen módon és betűtípussal, ahogy a sérelmezett cikk címe a kezdő oldalon megjelenítésre került, 24 órás időtartamra, oly módon, hogy a címre kattintással az eredeti cikk és az abba belefoglalt helyreigazító közlemény közvetlenül elérhető legyen.

Helyreigazítás:

„A 2023. december 21-én „(...)” című cikkben valótlanul állítottuk, hogy (felperes neve) nehezményezte szabálytalanul felszerelt gépjárművek ellenőrzését és közlekedés-felügyeleti vizsgára küldését a 2023. december 13-i parlamenti felszólalásában.

Valótlanul állítottuk, hogy (felperes neve) a Parlamentben szabálytalanul átalakított járművek tulajdonosainak alapján emelt szót a (település neve)-i városrendészek ellen.

Valótlanul állítottuk továbbá, hogy (felperes neve) a felszólalásával a (település neve) utcáin illegálisan versenyzőket akarta megvédeni.”

[16] Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 83.820 forint perköltséget és 36.000 forint államnak járó eljárásí illetékben is marasztalta.

[17] Indokolásában megállapította, hogy a felperes a perindítási határidőt megtartotta, ezért a keresetet érdemben vizsgálta.

[18] Leszögezte, Magyarország elismeri és védi a sajtószabadságot [Smtv. 4. § (1) bekezdés]. Mindenki jogosult a megfelelő tájékoztatásra a helyi, országos és európai közélet ügyeiről, a jelenetőséggel bíró közéleti eseményekről (Smtv. 10. §). Az Smtv. 12. §-a, valamint a Pp. 495-496. §-ai alapján kifejtette, a sajtó-helyreigazítás mint a személyiségi jogvédelem sajátos eszköze olyan eljárás, amelynek lényege, hogy ha valakiről valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy valós tényt hamis színben tüntetnek fel, a lehető legrövidebb időn belül helyreigazító közlemény jelenhessen meg, amelyből mindezek kitűnnek, ahogy a való tények is. Hangsúlyozta, a PK 12. számú állásfoglalás szerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tények helyreigazításra nem adnak alapot. A 34/2017. (XII.11.) AB határozatban foglaltakra utalva rámutatott: a sajtó feladata, hogy a közéleti szereplő sajtótájékoztatóján a közügyek vitájában elhangzó kijelentésekről hűen, saját értékelés nélkül tudósítson, a közlések forrását megjelölje és helyet biztosítson a jóhírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is.

[19] Az elsőfokú bíróság szerint bár a felperes felszólalására tett reflexió közérdeklődésre számottartó témát érintett, mégsem része olyan politikai-közéleti vitának, amely a mások állításainak közlése kapcsán korlátozná a sajtó felelősségét. Egyetértett azzal, hogy a sajtó a megfogalmazottak hű közlése, a forrás feltüntetése, a saját értékelés mellőzése és az érintett

álláspontjának megjelenítése esetén a valóság bizonyítása nélkül tudósíthat közéleti szereplők sajtótájékoztatójáról. A sérelmezett cikknek azonban csak a 3-5. bekezdéseiből állapítható meg, hogy az kifejezetten (vezető neve) sajtótájékoztatón elhangzott nyilatkozata, míg az írás többi része az I. rendű alperes saját interpretációja.

[20] Alaptalannak találta az alperesek hivatkozását a (2 db további hírportál neve) hírportálokön megjelent cikkekre, mert – a perbelivel ellentétben – azokból egyértelműen megállapítható, hogy sajtótájékoztatóról szóló tudósítást tartalmaznak, (vezető neve) szavait szöveghűen közlik, továbbá nem szerepel bennük olyan állítás, amely szerint a felperes a szabálytalanul átalakított autók tulajdonosainak panaszai alapján járt el és a szabálytalanul felszerelt gépjárművek közlekedés-felügyeleti vizsgára küldését kifogásolta.

[21] (tanú neve) tanúvallomása alapján megállapította, az I. rendű alperes nem kereste meg a felperest a sajtótájékoztatón elhangzottakkal kapcsolatban, nem biztosította számára az észrevétel lehetőségét. Kifejtette, emiatt nem mentesülhet a sajtóközlemény valósága bizonyításának kötelezettsége alól (PK. 14. számú állásfoglalás I. pont), amire azonban indítványt sem tett.

[22] A cikk sérelmezett közléseit valótlán tényállításoknak tekintette. Ezzel összefüggésben úgy érvelt, hogy a felperes felszólalásában kizárólag a Városrendészet eljárását sérelmezte, nem a szabálytalanul felszerelt gépjárművek ellenőrzését és közlekedési vizsgára küldését kifogásolta.

Arra sem utalt, hogy a szabálytalanul átalakított járművek tulajdonosai jelezték neki a problémát. A cikk a Városrendészet dolgozói által szabálytalanul átalakítottoknak vélelmezett autókat bizonyítottan ilyenként állítja be, ami ebben a formában ugyancsak valótlán tényállítás.

[23] Szintén valótlán tényállításnak tekintette a cikk címét, ami az olvasók figyelmének felkeltése, a cikk tartalmának megragadása szempontjából központi szereppel bír [8/2018. (VII.5.) AB határozat, 34/2017. (XII.11.) AB határozat], mert a felperes felszólalásában nem az illegális versenyzőket kívánta megvédeni. Hangsúlyozta, visszaélést jelent, ha a sajtótájékoztatóról szóló tudósítás címe megtévesztően azt a látszatot kelti, hogy az abban foglaltak a médiatartalom-szolgáltató saját állításai, vagy nem vitatott közlések.

[24] Mindezek alapján – a Pp. 499. § (1) bekezdése szerint – a keresettel egyező tartalommal kötelezte az I. rendű alperest a helyreigazító közlemény közzétételére.

[25] A Pp. 83. § (1) bekezdését és 499. § (1) bekezdését alkalmazva a II. rendű alperest kötelezte a felperes elsőfokú eljárásban felmerült költségei megfizetésére, valamint a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján az eljárási illeték viselésére.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[26] Az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, továbbá a felperes perköltségben marasztalását kérték.

[27] Álláspontjuk szerint az ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:44. §-ában foglaltakat.

[28] Véleményük az volt, a tudósítás tartalma a közéleti vita része, különösen, hogy az elsőfokú ítélet szerint a felperes nagyon sok autós megkeresésére fordult levéllel a Városrendészethez, felszólalása (település neve)en széles személyi kört érintett, ahogy a sajtótájékoztató is ezt támasztja alá. Emellett mind a felperes, mind (vezető neve) közéleti tevékenységükkel, nyilvános szerepléseikkel befolyást gyakorolnak a helyi, illetve az országos közvéleményre. Lényegesnek tartották, hogy mindketten a helyi közvéleményt

érintő kérdésben nyilvánítottak eltérő véleményt. Mindez azért jelentős, mert a 3001/2018. (I.10.) AB határozat szerint közéleti vita során nem sérthető meg az emberi méltóság, a szólásszabadság a közügyek vitatása körében kiemelt védelmet élvez. Kiemelték, a Ptk. 2:44. §-a a közéleti szereplő felperes részére fokozottabb tűrési kötelezettséget ír elő, amit az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Kifogásolták, hogy az ezt érintő alperesi védekezéssel érdemben nem foglalkozott.

[29] Azt továbbra sem vitatták, hogy az I. rendű alperes nem kereste meg a felperest, hogy a sajtótájékoztatón elhangzottakat megcáfolhassa, ezt azonban önmagában nem tekintették helyreigazítási kötelezettséget megalapozó körülménynek. Hivatkoztak a Kúria Pfv.20.339/2020/4. számú precedens határozatában foglaltakra.

[30] Fenntartották, hogy a cikk (vezető neve) felperesről alkotott véleményét, a sajtótájékoztatón elhangzottakat hűen tartalmazza az alperesi álláspont közlése nélkül, az nem az I. rendű alperes szerkesztői, újságírói tevékenységének eredménye. Ezt támasztják alá a (2 db további hírportál neve) hírportálokon megjelent cikkek is: azokban a perbeli cikkel azonos szófórdulatok, gondolatmenetek köszönnek vissza, egyértelmű tartalmi azonosságot mutatva. Idézték a hivatkozott cikkek általuk relevánsnak ítélt tartalmát. Hangsúlyozták, sajtóhelyreigazítás tárgya csak valótlan tényállítás lehet, a felperes által kifogásoltak viszont más által kifejtett vélemények, amelyeket a közéleti témában megnyilvánuló közszereplőnek minősülő felperesnek akkor is tőnie kell, ha azok rá nézve elmarasztalóak.

[31] Változatlan álláspontjuk szerint a kereset egyes pontja és a cikk tartalma között részleges ellentmondás mutatkozik, a felperes ugyanis olyan valótlan tényállítás helyreigazítását kérte, amit a cikk nem tartalmazott. Abban nem szerepelt, hogy a felperes bizonyos gépjárművek „közlekedési vizsgára küldését” nehezményezte, a helyreigazítás iránti kérelem és az azzal egyező kereset mégis ezt tartalmazza, míg az elsőfokú bíróság ítéletében már a „közlekedés-felügyeleti vizsgára küldés” kifejezést használta úgy, az eltérésnek nem adta indokát. Megítélésük szerint ez ellentétes a PK 15. számú állásfoglalás 1. pontjában foglaltakkal.

Emellett az elsőfokú bíróság túlerjeszkedett a kereseti kérelmen, mert olyan közlés helyreigazítására kötelezte az I. rendű alperest, amit az nem tartalmazott.

[32] Perköltséget a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján igényeltek.

[33] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. A II. rendű alperest 15.240 forint másodfokú eljárási költségben kérte marasztalni.

[34] Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, a bizonyítékokból okszerű következtetéseket vont le, ítélete meghozatala során sem anyagi, sem eljárási jogszabályt nem sértett.

[35] Kifejtette, az I. rendű alperes nem mentesülhet a helyreigazítási kötelezettség alól arra hivatkozva, hogy a cikk közéleti-politikai vitában keletkezett. Bár nem értett egyet azzal az elsőfokú állásponttal, hogy a sajtótájékoztatót nem lehet ilyen vita részének tekinteni, a hangsúlyt arra helyezte, hogy az adott közéleti-politikai vitáról való tudósítás megfelelt-e a joggyakorlat által kidolgozott követelményeknek. Kiemelte, a vita igénye sem vezethet odáig, hogy a sajtó előzmények, adatok nélküli valótlan tényeket állítson vagy híreszteljen. Utalt arra is, hogy nem lehet politikai vitáról beszélni akkor, ha a közvetítő közeg, a sajtószerző meg sem kísérli egynél több álláspont bemutatását és lehetőséget sem ad arra, hogy az adott témában érdemi vita alakuljon ki. Az I. rendű alperes kötelezettsége ennek érdekében az lett volna, hogy bemutassa a felperesi álláspontot is.

[36] A továbbiakban kifejtette, hogy az alperesi érvek mentén nem utasítható el a keresete. Állította, (vezető neve) részéről a sajtótájékoztatón nem hangzott el olyan kijelentés, amelyeket ő a keresetében sérelmezett. A kifogásolt kijelentések az I. rendű alperes saját

interpretációi, amelyekért fennáll a helyreigazítási kötelezettsége, tekintettel arra is, e tényállítások valóságtartalmát nem tudta bizonyítani. Ezzel szemben tételesen bizonyítható, hogy az országgyűlési felszólalásban mi hangzott el.

[37] Egyetértett az elsőfokú bírósággal a helyreigazítás szövegét illetően is. Úgy vélte, irreleváns, hogy közlekedési, vagy közlekedés-felügyeleti vizsga megjelölés szerepel a helyreigazító közleményben, a pontatlanság kijavítása nem tekinthető a kereseti kérelmen való túlterjeszkedésnek.

[38] Perköltségigényét az IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján számította fel előadva, hogy a fellebbezési ellenkérelem előterjesztésére 5 munkaórát fordított, így ügyvédi munkadíja összesen 12.000 forint + áfa.

Az ítéltábla döntése és jogi indokai

[39] A fellebbezés alaptalan.

[40] Az ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a), b) és d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak, amelyekből következően korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy azt milyen indokkal teszi. Erre figyelemmel az ítéltábla kizárólag a fellebbezésben és fellebbezési ellenkérelemben kifejtett érvek mentén vizsgálhatta az elsőfokú ítélet helytállóságát, nevezetesen azt, helye volt-e a perbeli cikk kapcsán a meghatározott helyreigazító közlemény közzétételére kötelezni az I. rendű alperest.

[41] Az Smtv. 4. § (1) bekezdése deklarálja, hogy Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A (3) bekezdés szerint a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. Az Smtv. 10. §-a értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. Az idézett rendelkezés taxatív felsorolása alapján tehát csak valótlan tény állítása, híresztelése, vagy való tények hamis színben való feltüntetése adhat alapot a sajtó-helyreigazításra. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja (PK 12. számú állásfoglalás).

[42] Az alperes érdemi védekezésének és fellebbezésének lényege az volt, hogy közszereplők között, közügyeket érintő vitához kapcsolódó sajtótájékoztatóról tudósított, a közéleti vitához saját véleményével nem járult hozzá, az ott elhangzottakat szöveghűen közölte, a cikk a sajtótájékoztatót tartó személy felperest érintő véleménynyilvánítását tartalmazza, helyreigazításra ezért – a 34/2017. (XII.11.) AB határozatban írtak szerint – nem kötelezhető.

[43] Az Alaptörvény IX. cikk (2)-(3) bekezdései alapján a sajtószabadság, a sajtónak a megfelelő tájékoztatás biztosításához való joga nem érvényesül korlátlanul. Az Smtv. 12. §-a ugyanis a tájékoztatás tekintetében olyan „keretet” határoz meg, amelynek betartása az érintett sajtószerv kötelessége. Ezek megsértését a bíróságoknak a 34/2017. (XII.11.) AB határozat iránymutatása és az azt megerősítő 3217/2020 (VI.19.) AB határozat {indokolás [41]-[43] bekezdés}, a PK 12. és a PK 14. számú állásfoglalások alapján kell megítélnie.

Ebből következően minden sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, azokat nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk alapján kell minősíteni, emellett figyelemmel kell lenni a közlés belső összefüggéseire és a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

[44] Az Alkotmánybíróság 3145/2018. (V.7.) AB határozatában összefoglalt szempontrendszer {indokolás [43]-[49] bekezdés} alapján a nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönten, hogy a közlés közügyekben való megszólalásként értékelhető-e, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e. Abban az esetben, ha a nyilvános közlés a közügyek szabad vitatását érinti, az alkalmazandó jogi mérce megállapításához szükséges annak vizsgálata, hogy a közléssel érintett személy az adott helyzetben közszereplői minőségében érintett-e. Ezt követően kell arról dönten, hogy a nyilvános közlés értékítéletnek vagy tényállításnak minősül. Ez azért lényeges, mert a véleményszabadság gyakorlásának korlátai ehhez mérten különböznek. A közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valónak bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el {indokolás [54] bekezdés}.

[45] A perbeli cikk tartalma helyi közügyet érint: témája a (település neve) városában átalakított járművekkel illegális gyorsulási versenyt rendező gépjármű tulajdonosokkal szembeni intézkedések fogantatása volt, ami a településen élőket nyilvánvalóan foglalkoztatja, kiemelt közfigyelemmel kísért kérdés. Ennek megfelelően mind az országgyűlési képviselőként tevékenykedő felperes parlamenti felszólalásában, mind a Városrendészet vezetője az általa tartott sajtótájékoztató közügyben, közérdeklődésre számotartó témában nyilvánult meg. Tény, hogy az elsőfokú bíróság – ítélete indokolásából kitűnően – az érintett személyek közszereplői minőségének megítélését illetően nem foglalt állást, ennek azonban a jogvita érdemi elbírálása során végül nem volt lényegi jelentősége. Mindazonáltal az ítéltábla – a fellebbezésre tekintettel – rámutat, hogy a felperes közszereplő és e státuszához kapcsolódóan lépett fel az érintett közügyben, amikor felszólalt a parlamentben.

[46] A cikket a maga egészében vizsgálva megállapítható, hogy az az olvasó számára olyannak tűnik, ami tényszerű, összefoglaló jellegű tájékoztatást nyújt a felperes parlamenti képviselő helyi közügyet érintő napirend utáni felszólalásáról, amit a szerző minősít a Városrendészet vezetőjének sajtótájékoztatóján elhangzottak alapján, ez utóbbit szövegűen idézve. A címből, annak megszövegezéséből az a következtetés is levonható, hogy célja volt az általa állított tényekkel alátámasztani a cikkből tükröződő véleményét. Ezt figyelembevéve a kifogásolt szövegrészeket illetően az ítéltábla maradéktalanul egyetért az elsőfokú bíróság álláspontjával abban, hogy a sérelmezett közlések valótlán tényállítások, nem – akár burkolt – véleménynyilvánítások. Valóságtartamuk bizonyítható.

[47] Ahhoz, hogy az érintett szövegrészek valóságáról állást lehessen foglalni, vizsgálni kellett, mi volt a felperesi felszólalás tényleges tartalma, mondanivalójának célja. A felszólalást értelmezve és elemezve megállapítható, abban a felperes azt kifogásolta, hogy a Városrendészet munkatársai fényképfelvételt készítenek az általuk átalakítottak vélt, ezáltal szabálytalannak tartott gépjárművekről és azok tulajdonosait közlekedés-felügyeleti eljárás alá vonják. A felperes a fenti eljárással kapcsolatos aggályait fogalmazta meg: felszólalásának célja figyelemfelhívás volt egy esetleges jogszabálysértő eljárásra. A peradatokból kitűnően a felszólalás időpontjáig a felperes a Városrendészet vezetőjéhez intézett kérdéseire nem kapott választ, így nem volt, nem lehetett tudomása arról, hogy az intézkedéssorozat az illegális gyorsulási versenyek megszüntetését, a „randalírozók” elleni fellépést célozza. Felszólalásának sem ezt figyelembevéve, sem pusztán annak szövegét értelmezve nem lehet olyan tartalmat tulajdonítani, hogy a szabálytalanul felszerelt gépjárművek ellenőrzése és

közlekedés-felügyeleti vizsgára küldése miatt fejezte ki rosszállását. Ez a bizonyíthatóan elhangzottak elferdítése, vagyis a cikk e közlése valótlan tényállítás.

[48] A cikk második bekezdésében az alperes szintén valótlan tényt állított azzal, hogy a felperes az utcán lefotózott szabálytalanul átalakított járművek tulajdonosainak panaszai alapján emelt szót a városrendészek ellen. Azt, hogy az I. rendű alperes újságírója ilyen információval rendelkezett, az alperesek sem állították, következésképpen nem is bizonyították, de az a felszólás tartalma alapján sem állítható. A felperes a felszólalásában arra keresett magyarázatot, miért rendeli el a közlekedési hatóság több gépjárműtulajdonos járművének rendkívüli műszaki felülvizsgálatát. Az általa előadottak utalást sem tartalmaztak arra, hogy szabálytalanul átalakított járművek tulajdonosainak megkeresése alapján intézett kérdéseket a Városrendészet vezetőjéhez, illetve az ő panaszai miatt szólalt fel a parlamentben. Ebből következően nem valós az a tényállítás sem, hogy az illegális gyorsulási versenyen résztvevőket vette védelmébe.

[49] Az I. rendű alperes valójában a Városrendészet vezetőjének a sajtótájékoztatón elhangzott és a cikk további részeiben hűen közölt nyilatkozatát felhasználva a felperes – sajtótájékoztatón megismert – felszólalását a saját elképzelése szerint elferdítve tette meg a cikk első és második bekezdésében részletezett, bizonyíthatóan valótlan tényállításait, amelyek az olvasóban a felszólalás tényszerű összefoglalásának képzetét keltik.

[50] A cikk további bekezdései azok, amelyek (vezető neve) nyilatkozatát tartalmazzák, amelynek kapcsán a felperesnek helyreigazítás iránti igénye nem volt, ezért nem volt szükség annak vizsgálatára sem, hogy az ebben foglalt közlések tényállítások vagy véleménynyilvánítások.

[51] A (2 db további hírportál neve) hírportálokon megjelent cikkekre történt hivatkozás kapcsán az ítéltábla egyetért az elsőfokú ítélet [32] bekezdésében kifejtettekkel. Egyik cikkből sem vonható le az a következtetés, ami a fellebbezésben szerepel, nevezetesen, hogy az I. rendű alperes csupán (vezető neve) sajtónyilvánosság elé tárt véleményét, értékítéletét közölte az elhangzottaknak megfelelően.

[52] Kétségtelen, hogy a 34/2017. (XII. 11.) AB határozatban kifejtettek szerint a sajtótájékoztató alapvetően olyan eseménynek tekinthető, amelyről a sajtó a valóság bizonyításának kötelezettsége nélkül számolhat be, mentesül a közölt tények valóságtartalmának ellenőrzésére vonatkozó általános kötelezettsége alól, a felelősség alóli mentessége azonban nem feltétlen. Követelmény, hogy az újságíró a más személy által megfogalmazottakat hűen, a közlések beazonosítható forrását egyértelműen megjelölve, saját értékelés nélkül közvetítse a közvélemény felé és a sajtószerv a sajtócikk megjelenését megelőzően biztosítson lehetőséget a cáfolatra a hiteles tájékoztatás érdekében. A Kúria következetes gyakorlata ezzel egyező (hasonlóan: Pfv.IV.22.224/2016/3.). Ha a sajtószerv a felsorolt követelményeknek nem, vagy csak részben tesz eleget, köteles az általa közölt tények valóságát bizonyítani.

[53] Jelen esetben lényeges, hogy a cikk két személy különböző, témájukban összefüggő megnyilvánulásairól adott hírt. Közülük az I. rendű alperes csak (vezető neve) nyilatkozatát illetően tett eleget a sajtóval szemben támasztott hiteles és pontos tájékoztatás kötelezettségének (Smtv. 10. §). A felperes sajtótájékoztatón levetített felszólalása kapcsán közölt, keresetben kifogásolt tények valóságát azonban nem bizonyította, és a peradatok alapján megállapítható, hogy azok valótlan tartalmúak. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint mindezek megalapozzák a felperes helyreigazítási igényét.

[54] Nem tekinthető irányadónak, ezáltal alkalmazhatónak az alperesek által a fellebbezésben hivatkozott kúriai határozat (Pfv.20.339/2020/4.), miután az a perbelitől eltérő tényállás alapján született, ami az adott ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz elutasításáról

rendelkező 3466/2020. (XII.22.) AB határozatból is kitűnik. A hivatkozott ügyben ugyanis nem a kifogásolt cikkben jelent meg először a per tárgyává tett közlés, az már korábban, más fórumon nyilvánosságot kapott, ezért az érintett személynek már előzőleg is lehetősége lett volna cáfolni azt, illetőleg arra más fórumon is reagálhatott volna.

[55] Az Smtv. 12. § (2) bekezdése a közlés sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben írja elő a helyreigazítás közzétételét. A Pp. 499. § (1) bekezdése a bíróságot hatalmazza fel arra, hogy minden ügyben egyedileg mérlegelje és határozza meg a közzététel módjának és határidejének megjelölése mellett a helyreigazító közlemény szövegét. A jogszabályi rendelkezéssel összhangban álló PK. 15. számú állásfoglalás I. pontja értelmében, ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában – a kérelem és az ellenkérelem korlátai között – belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét, és ennek közlésére az alperest határidő tűzésével kötelezi. A felhatalmazás indoka, hogy a szubjektív jogvédelem célja akkor tud érvényesülni, ha lehetőség van az eset összes körülményének mérlegelésére. A Kúria irányadó álláspontja szerint az érvényesített jog tartalmi körén belül határozható meg a helyreigazító közlemény szövege (hasonlóan: Kúria Pfv.20.848/2021/8., Pfv.20.849/2021/4., Pfv.20.600/2021/4.).

[56] Az alperesek kifogásolták fellebbezésükben, hogy az elsőfokú bíróság a helyreigazító közlemény szövegének meghatározása során a „közlekedés-felügyeleti vizsgára küldés” kifejezést használta, holott a felperes kérelme „közlekedési vizsgára küldést” tartalmazott, a cikkben viszont ez utóbbi kifejezés nem jelenik meg. Miután a cikk valótlan tényállításokat tartalmazó részeit kell a közleménnyel helyreigazítani, indokolt annak szóhasználatát követni, felhívva a figyelmet a valótlan tartalomra. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen szövegezte meg a helyreigazító közleményt a „közlekedés-felügyeleti vizsgára küldés” kifejezést használva. Ezzel tartalmilag sem tért el a keresetben írt megfogalmazástól, csupán – jogi lehetőségével élve – pontosította azt, így a kereseti kérelmen sem terjeszkedett túl [Pp. 342. § (1) bekezdés]. Megjegyzi az ítéltábla, az alperes által hivatkozott, a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV.12.) KöHÉM rendelet a fenti megjelölések egyikét sem használja.

[57] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[58] A pervesztes I. rendű alperes kiadója, a II. rendű alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése és 499. § (1) bekezdése szerint köteles megtéríteni a pernyertes felperes Pp. 81. §-ának megfelelően felszámított másodfokú perköltségét.

[59] A Pp. 101 § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján ugyancsak köteles megfizetni az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint számított, a per tárgyára tekintettel előzetesen meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú számlájára.

Közleményként fel kell tüntetnie az adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot.

Szeged, 2024. április 10.

Dr. Kiss Gabriella sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bírő

Dr. Béri András sk.
táblabíró

